

COVID-19: Komisyon, sađlđđın korunması ve eşya ve temel hizmetlere erişim sağlanması adına bir kılavuz sunmaktadır.

Brüksel, 16 Mart 2020

Avrupa Komisyonu – Basın Duyurusu

Bugün Komisyon COVID-19'un yarattığı acil duruma ilişkin olarak sağlık konulu sınır önlemlerine dair kılavuz bilgi yayınlamıştır. Amaç, vatandaşların sađlđđının korunması, seyahat etmek durumundaki insanlara doğru tedavinin temin edilmesi ve temel eşyalar ve hizmetlere erişim sağlanmasıdır. Komisyonerler Kyriakides ve Johansson, kılavuz bilgileri AB Sağlık ve İçişleri Bakanına bu sabah 11'deki ilk telekonferanslarında sunmuşlardır.

Başkan von der Leyen: *"Koronavirüsü zaptetmek için alınan önlemler sadece Avrupa seviyesinde işbirliği yaparsak etkili olacaktır. Vatandaşlarımızın sađlđđını korumak için olağanüstü önlemler almalıyız. Ancak iç pazarımızda eşya ve temel hizmetlerin devam ettiğinden emin olmalıyız. Tıbbi ekipman ve gıda eksikliğinin önüne ancak bu şekilde geçebiliriz. Bu sadece ekonomik bir mesele değildir, tek pazar sistemimiz Avrupa dayanışmasının anahtar unsurudur. Bu sorunla hep beraber, Birlik olarak baş etmemiz için tüm Üye Ülkelerle müzakere halindeyim."*

Kılavuz; sađlđđın korunması esnasında iç pazarın bütünlüğünü muhafaza edebilmek adına etkin bir sınır yönetiminin entegre bir yaklaşımla yürütülmesi için ilkeler içermektedir.

İnsan sađlđđının korunması

COVID-19 yayma riski olduğu belirlenen insanlar varış veya kalkış ülkesinde **uygun sağlık hizmetine** erişebilmeli, bu durum iki ülke arasında koordine edilmelidir.

İç sınır kontrollerine resmen dönülmeksizin ülke sınırlarından giren herkes sağlık kontrolüne alınabilir. Rutin sağlık kontrolleri ve sınır kontrollerinin arasındaki fark, bireylerin ülkeye girişinin reddedilme ihtimalidir. Hastaların girişı reddedilmemeli, ancak sağlık hizmetlerine ulaşmaları sağlanmalıdır.

Üye Ülkeler kamu sađlđđı gibi sebeplerin varlığı üzerine iç sınır kontrollerine dönebilirler. Bu tür sınır kontrolleri virüsün yayılması riskini artıracak büyük kalabalıkların (ör. kuyrukların) toplanmasını önleyecek şekilde organize edilmelidir. Üye Ülkeler sağlık taramalarını sınırın sadece bir tarafında yürütecektir.

Tüm sınır kontrolleri kişilerin sađlđđına gerekli özen gösterilerek ve orantılı bir şekilde uygulanmalıdır. Üye Ülkeler kendi vatandaş ve sakinlerini her zaman kabul etmeli ve diğer AB vatandaşlarının ve sakinlerinin eve dönüşlerindeki transit geçişlerini kolaylaştırmalıdır. Ancak kişilerin kendini izole etmesi ve benzeri önlemler kendi vatandaşları için de uygulanıyor ise gerekli kılınabilir.

Üye Ülkeler; mesleki faaliyetlerin sürekliliğinin sağlanması adına sağlık, yemek ve diğer temel hizmetler (ör. çocuk bakımı, yaşlı bakımı, hizmetlerin yürütülmesi için kritik personel) başta olmak üzere sınır bölgesinde çalışanlarının sınır geçişlerine izin verecek ve bu geçişleri kolaylaştıracaktır.

Eşya ve temel hizmet akışının sağlanması

Eşyanın serbest dolaşımı, eşyaya erişim için hayati öneme sahiptir. Bu husus özellikle besi hayvanları, hayati ve koruyucu tıbbi ekipman ve tedarik malzemeleri için kritiktir. Genel bakımdan, kontrol önlemleri tedarik zincirine, kamu yararına yönelik temel hizmetlere, ülke ekonomilerine ve bir bütün olarak AB ekonomisine ciddi bir aksama getirmemelidir. Üye Ülkeler yük taşımacılığı için öncelikli hatlar belirlemelidir (ör. “Yeşil Hatlar”)

Benzer şekilde kamyon sürücüleri, makinistler, pilotlar ve mürettebat gibi **taşıma işçilerinin güvenli hareketi** eşya ve temel personelin yeterli hareketinin sağlanması adına anahtar unsurdur.

AB tek pazarı içerisinde yasal olarak hareket eden eşyalar için **ek sertifikasyon uygulanmamalıdır**. Avrupa Gıda Güvenliği Kurumuna göre gıdanın COVID-19 kaynağı veya bulaşma noktası olduğuna dair herhangi bir kanıt bulunmamaktadır.

Bilgi İçin

Basın irtibat kişileri:

Adalbert JAHNZ (+ 32 2 295 31 56) adalbert.jahnz@ec.europa.eu

Stefan DE KEERSMAECKER (+32 2 298 46 80) stefan.de-keersmaecker@ec.europa.eu

BERARD Laura (+32 2 295 57 21) laura.berard@ec.europa.eu

Ciara BOTTOMLEY (+32 2 296 99 71) ciara.bottomley@ec.europa.eu

Darragh CASSIDY (+32 2 298 39 78) darragh.cassidy@ec.europa.eu

Genel sorular: Europe Direct 00 800 67 89 10 11

veya https://europa.eu/european-union/contact/write-to-us_en

COVID-19: KOMİSYON, SAĞLIK İLE EŞYA VE TEMEL HİZMETLERE ERİŞİMİN KORUNMASI İÇİN SINIR ÖNLEMLERİNE YÖNELİK OLARAK BİR KILAVUZ SUNMAKTADIR

Koronavirüs krizi, insanların serbest dolaşımının aksamasını ve Avrupa genelinde eşya ve temel hizmetlerin sunulmasını engellerken, nüfusun sağlığını koruma zorluğunu da beraberinde getirmiştir. Birliğin kişi ve eşyaların kontrolüne ilişkin politikalarının uygulanması, Üye Ülkeler arasındaki dayanışma ilkesine uygun olmalıdır.

Kıtlıklardan kaçınmak ve tüm Avrupa ülkelerinin hâlihazırda yaşadığı sosyal ve ekonomik güçlüklerin daha da kötüleşmesini önlemek için, Tek Pazarın işleyişini sürdürmeyi sağlamak önem taşımaktadır. Bu nedenle Üye Ülkeler, tek pazarın, özellikle de tedarik zincirleri için bütünlüğünü tehlikeye atan veya haksız uygulamalara girişecek önlemler almamalıdır.

Üye Ülkeler her zaman kendi vatandaşlarını ve sakinlerini kabul etmeli ve eve dönen diğer AB vatandaşlarının ve sakinlerinin geçişini kolaylaştırmalıdır.

Sınır yönetimi ile ilgili önlemler konusunda, AB düzeyinde koordinasyon kilit öneme sahiptir.

Bu nedenle, bu kılavuz ilkeler Tek Pazarın bütünlüğünü korurken sağlığı korumak için etkili bir sınır yönetimine entegre bir yaklaşım için ilkeleri de ortaya koymaktadır.

I. Eşya ve Hizmetlerin Taşınması

1. Ekonomik sürekliliği sağlamak için ulaşım ve hareketlilik sektörü şarttır. Kolektif ve eşgüdümlü eylem vazgeçilmezdir. Acil ulaştırma hizmetleri, ulaştırma sistemi içerisinde önceliğe sahip olmalıdır (örneğin, "yeşil hat" aracılığıyla).

2. Kontrol önlemleri ekonomik faaliyetin sürekliliğini zayıflatmamalı ve tedarik zincirlerinin işleyişini korumalıdır. Engelsiz eşya taşımacılığı, özellikle hayvancılık, hayati tıbbi ve koruyucu ekipman ve malzemeler gibi gıda malzemeleri gibi temel eşyalara erişimi korumak için çok önemlidir. Daha genel olarak, bu önlemler tedarik zincirlerinin, genel çıkarların ve ulusal ekonomilerin ve bir bütün olarak AB ekonomisinin temel hizmetlerinin ciddi şekilde bozulmasına neden olmamalıdır.

3. Eşya ve hizmetlerin taşınmasını sağlamak için profesyonel seyahat sağlanmalıdır. Bu bağlamda, kamyon ve tren sürücüleri, pilotlar ve uçak mürettebatı da dâhil olmak üzere, ulaşım işçileri için iç ve dış sınırlar boyunca güvenli hareketin kolaylaştırılması, eşyaların ve temel personelin yeterli hareketini sağlamak için kilit bir faktördür.

4. Üye Ülkelerin kamu sağlığı nedeniyle eşya ve yolcu taşımacılığına kısıtlamalar getirdiği durumlarda, ancak bu kısıtlamalar aşağıdaki durumlarda yapılmalıdır:

- a. Şeffaf, yani kamuya açık beyanlarda / belgelerde
- b. Usulüne uygun bir şekilde motive, yani nedenlerini ve Covid-19 ile bağlantısının belirtilmesi gerekiyor. Gerekçeler bilime dayalı olmalı ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Avrupa Hastalık Önleme Merkezi (ECDC) önerileri tarafından desteklenmelidir;
- c. Orantılı, yani kesinlikle gerekli olanın ötesine geçmemek;
- d. İlgili ve moda özgü, yani farklı taşıma modlarının herhangi birindeki kısıtlamalar bu moda uyandırılmalıdır; ve

e. Ayrımcı nitelikte olmayan.

5. Planlanan nakliye ile ilgili kısıtlamalar, havacılık sektöründeki acil durum önlemleri için geçerli olan özel kurallara hâle getirmeksizin, zamanında ve uygulanmadan önce Komisyona ve diğer tüm Üye Ülkelere bildirilmelidir.

II. Eşyaların Temini

6. Üye Ülkeler tüm eşyaların serbest dolaşımını korumalıdır. Özellikle, ilaçlar, tıbbi cihazlar, temel ve bozulabilir gıda ürünleri ve hayvancılık gibi temel ürünlerin tedarik zincirini garanti etmelidirler. Tek bir Pazardaki eşyaların dolaşımı, özellikle de haklı, sağlıkla ilgili ve bozulabilir eşyalar, özellikle gıda maddeleri, usulüne uygun olarak gerekçelendirilmedikçe, (ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere) herhangi bir kısıtlama getirilmemelidir. Üye Ülkeler, eşya taşımacılığı için öncelikli yollar belirlemelidir (örn. "Yeşil hatlar" yoluyla) ve mevcut hafta sonu yasaklarından feragat etmeyi düşünmelidir.

7. AB tek pazarında yasal olarak dolaşan eşyalara ek sertifika verilmemelidir. Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesine göre, gıdanın Covid-19'un kaynağı veya iletim kaynağı olduğuna dair bir kanıt bulunmadığına dikkat edilmelidir.

8. Taşımacılık işçileri, özellikle sadece gerekli eşyaları teslim edenler değil, sınırlar arasında gerektiği şekilde dolaşabilmeli ve güvenlikleri hiçbir şekilde tehlikeye atılmamalıdır.

9. Üye Ülkeler, panik satın almayı ve tüm tedarik zincirinden proaktif taahhüt gerektirecek dükkanların tehlikeli bir şekilde aşırı kalabalıklaşma riskini önlemek için sosyal ihtiyaçları karşılamak için sürekli provizyon sağlamalıdır.

10. Belirli nakliye düğümleri (örn. Limanlar, havaalanları, lojistik merkezleri) gerektiği gibi güçlendirilmelidir.

III. Sağlıkla İlgili Önlemler

11. Covid-19'dan halk sağlığı için risk oluşturduğu belirlenen kişiler için uygun önlemler alınmalıdır. Ulusal sağlık sistemlerinde farklı vaka profillerinin önceliklendirilmesini dikkate alarak uygun sağlık hizmetlerine erişebilmelidirler.

12. Üye Ülkelerdeki sağlık otoritelerinin en iyi uygulamalarına dayanarak, uygun olduğu şekilde dış sınırlarda aşağıdaki adımlar önerilmektedir:

a. Semptomların varlığını ve / veya etkilenen bölgelerden veya ülkelerden gelen yolcuların Covid-19'una maruz kalıp kalmadıklarını değerlendirmeyi amaçlayan giriş tarama önlemlerini (birincil2 ve ikincil3) yerleştirilmesi; etkilenen alanlardan veya ülkelerden doğrudan veya dolaylı bağlantıyla gelen bir uçak, feribot, tren veya otobüste Halk Sağlığı Yolcu Bulma Formunun doldurulması; tüm gelen gemiler için Deniz Sağlık Beyanının tamamlanması ve ziyaret edilen tüm limanların belirtilmesi;

b. Etkilenen alanlardan gelen veya bu bölgelere giden yolculara dağıtım için bilgi materyalleri (broşürler, afişler, posterler, elektronik slaytlar vb.) sağlanması;

c. Semptomların varlığını ve / veya etkilenen ülkelerden hareket eden yolcuların Covid-19'a maruz kalmayı değerlendirmeyi amaçlayan çıkış tarama önlemlerin uygulanması, Covid-19'a maruz kaldığı veya enfekte olduğu tespit edilen yolcuların seyahat etmesine izin verilmemesi;

d. Şüpheli vakaların izolasyonu ve gerçek vakaların bir sağlık kuruluşuna aktarılması; Sınırın her iki tarafındaki yetkililer, geldikleri ülkede veya ülkedeki anlaşmayla daha ileri testler, izolasyon veya karantina ve sağlık bakımı gibi bir halk sağlığı riski oluşturduğu düşünülen kişilerin davalarının uygun şekilde ele alınması konusunda anlaşması,

13. Bu kontrollerin etkili olabilmesi için aşağıdakiler uygulanması daha etkili olacaktır;

a. Standart işletim prosedürleri oluşturmak ve buna göre eğitilmiş yeterli sayıda personeli sağlamak;

b. Sağlık çalışanları ve sağlık dışı çalışanlar için koruyucu ekipman sağlamak; ve

c. Giriş noktalarında Sağlık personeli güvenlik, polis, gümrük, liman kontrolü, kılavuz kaptanlar ve temizlik gibi hizmetler yürüten diğer personele güncel bilgi sağlamak.

Bu önlemler çoğunlukla sağlık makamları tarafından veya onların kontrolünde alınacaktır. Sınır makamları, yolculara bilgi sağlamak ve endişe yaratan vakaları derhal ilgili sağlık makamlarına bildirmek yoluyla aslı bir destekleyici rolü üstlenmektedir.

IV. AB Dış Sınırları

14. AB vatandaşı olsun veya olmasın, AB dış sınırlarından Schengen bölgesine giren herkes sınır geçişlerinde sistematik kontrole tabidir. Sınır kontrolleri Kısım III'te belirtildiği gibi sağlık kontrollerini de içerebilir.

15. Üye ülkeler, sakini olmayan üçüncü ülke vatandaşlarının girişini semptom vermeleri veya enfeksiyon riskine maruz kalarak kamu sağlığına tehdit oluşturduklarının düşünülmesi halinde reddedebilir.

16. Girişin reddedilmesine alternatif olarak izolasyon ve karantina gibi alternatif önlemler, etkili olacakları düşünüldüğü takdirde uygulanabilir.

17. Girişin reddedilmesine ilişkin her karar orantılı olacak ve ayrımcılık gözetmeyecektir. Önlemler, sağlık makamlarının tavsiyelerine uyduğu ve bu makamlar tarafından kamu sağlığı amacına ulaşılması için uygun ve gerekli görülmesi hallerinde orantılı olarak yorumlanır.

V. AB İç Sınırları

18. Üye ülkeler, **kamu politikası ve iç güvenlik nedeniyle gerekçelendirmek suretiyle AB iç sınırlarında kontrol uygulamasına dönebilirler.** Son derece kritik durumlarda Üye Ülkeler, sınır kontrolüne dönmelerini gerektiren bir bulaşıcı hastalığın yarattığı riski tanımlayabilirler. Üye ülkeler sınır kontrollerine döneceklerini Schengen Sınırlar Kanunu uyarınca bildirmelidir.

19. Bu tür kontroller **kişilerin sağlığına** gerekli özen gösterilerek ve orantılı bir şekilde uygulanmalıdır. Hasta olduğu açıkça belli olan kişilerin girişi reddedilmeli ancak 11 inci maddede belirtildiği üzere uygun önlemler alınmalıdır.

20. Üye ülkelere giriş yapan tüm kişilerin sağlık kontrollerinin yapılması, iç sınır kontrollerine resmen geri dönülmesini gerektirmeyecektir.

21. AB vatandaşları için Serbest Dolaşım Direktifinde öngörülen koruyucu hükümler garanti edilmelidir. Özellikle AB vatandaşları ve sakinleri arasında **ayrımcılık gözetilmemesi** sağlanmalıdır.

Üye Ülkeler AB vatandaşları veya kendi ülkesinde sakin kişilerin girişini reddetmemeli ve diğer AB vatandaşları ile sakinlerinin eve dönüşlerini kolaylaştırmalıdır.

Ancak Üye Ülkeler Covid-19'un etkilediği bölgelerden gelinmesi üzerine ilgili kişilerin ülkeye girişinden önce kişinin kendini izole etmesini ve benzeri önlemleri, kendi vatandaşları için de uyguluyor ise gerekli kılabilir.

22. Sınır kontrolleri iç sınırlarda yapılıyor ise virüsün yayılması riskini artıracak büyük kalabalıkların (ör. kuyrukların) toplanmasını önleyecek şekilde organize edilmelidir.

23. Üye Ülkeler; mesleki faaliyetlerin sürekliliğinin sağlanması adına sağlık, yemek ve diğer temel hizmetler (ör. çocuk bakımı, yaşlı bakımı, hizmetlerin yürütülmesi için kritik personel) başta olmak üzere sınır bölgesinde çalışanlarının sınır geçişlerine izin verecek ve bu geçişleri kolaylaştıracaktır.

24. Üye Ülkeler sağlık taramalarını sınırın bir tarafında sadece çakışmaları ve bekleme sürelerinin uzamasını engellemek için koordine bir şekilde yürütecektir.

25. Üye Ülkeler ve özellikle sınır komşusu olan Üye Ülkeler, önlemlerin etkinlik ve orantılılığını sağlamak için AB seviyesinde yakın bir işbirliği yapmalıdır.